

MAGYAR LAJDA

+ 3 let

ORSZÁGOS KASZINÓ

Tarifa postala plătita în avans

T. Országos Kaszinó Könyvtárának

Budapest

IV., Semmelweis u. 1.

HUNGARIA

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 62 (1776) Oradea, 1938. máj

Az angol lordok házában Csehszlovákia megsegítéséről vitáztak

Halifax külügyminiszter elintézettnak tekinti Ausztria ügyét. Chamberlain miniszterelnök az alsóházban a spanyol kérdésben a további benemavatkozás mellett szólott

Londonból jelentik: A lordok házában a külügyi vita során felszólalt lord Cecil is, aki többek között a következőket mondotta:

— Az ausztriai eseménynek legsúlyosabb oldala a német kormányhoz az a bevallott célja, hogy az idegen országokban nagyobb csoportokban élő németeket bekebelezi a német birodalomba. Ha a cseh közársaságot megtámadják, Franciaország, Oroszország és valószínűleg a kisantant is segítségére siet, ami súlyos európai veszedelemhez vezetne. Jelentse ki a kormány a Népszövetség Tanácsának ülésén a következőket: Mi a legnagyobb kormány készek vagyunk minden erőnkkel támogatni az alapokmányban lefektetett politikát, ha a többi országtól olyan segítséget kapunk, amely ezt az eljárást hatályossá teszi.

Lord Astor kijelentette, nem hisz abban, hogy az angol nép többsége kész lenne a cseh statusquot szavatolni. Csehszlovákiában faji ellentétek uralkodnak és a három millió főnyi német úgy érzi, hogy a hétmilliónyi csehszlovák nép nem bánik velük méltányosan.

Noel Buxton munkáspárti főrend szerint a cseh köztársaságban népszavazást kellene tartani a Saar-vidék mintájára, nemzetközi ellenőrzés alatt és az érintett lakosságot arról kellene megszavaztatni, hogy önkormányzatot akar-e a cseh államon belül, vagy

a jelenlegi helyzet fenntartását óhajtja, vagy csatlakozást a német birodalomhoz. A szavazás tisztaságát mindkét fél által megbízhatónak elismert idegen csapatok ellenőrizték.

Miután még néhány felszólalás történt, lord Halifax külügyminiszter zárta be a vitát.

— A világ — mondotta — azzal az ijesztő ténnyel került szembe, hogy a hatalmi politikával szemben sem a szerződések szabályainak, sem a nemzetközi jognak nincs befolyása, hanem a hatalmi politika körében csak az erőszak számít. A világtörténelemben példátlan befejezett ténnyel kerültünk szembe. Nem volna célja, hogy most ezt az ügyet a Népszövetség elé vigyük. Az óramutatót csak háborúval lehetne visszatolni és a Népszövetség tagjai nem hajlandók e kérdés miatt háborút indítani.

Az angol kormány kénytelen elismerni, hogy az osztrák állam mint nemzetközi egység megszűnt. A népszavazás eredményét előre elintézték dolognak tekintetjük.

Ami a cseh köztársaság helyzetét illeti, a berlini kormány bizonyos biztosítékokat adott a cseh kormánynak és elvárjuk, hogy a német kormány ígéretét betartsa, ha tényleg kívánja az európai béke fenntartását.

Attlee őrnagy a spanyol nemzetiek győzelme miatt aggódik

Londonból jelentik: Az alsóházban Attlee őrnagy, a munkáspárt vezére szótvetette, hogy az angol közérdek súlyos veszedelme az, melyet bizonyos idegen hatalmak fegyveres beavatkozása idéz elő Spanyolországban. Mialatt Ribbentrop Londonban békéről tárgyalt, a német csapatok bevonultak Ausztriába. Mialatt lord Perth Rómában Cianoval tárgyalt, Olaszország és szövetségesei igyekeztek befejezni a spanyol köztársaság meghódítását. Hitler és Mussolini berlini egyezsége alapján Olaszország Spanyolországot, Németország Közép-Európát kapta. A Róma—Berlin-tengely működésbe lépett.

A felszólalás után Chamberlain miniszterelnök is azonnal szólásra emelkedett.

— Nem osztjuk az ellenzék nézetét, — mondotta, — hogy Franco győzelme Spanyolországot német vagy olasz befolyás alá he-

lyezné. Ellenkezőleg, azt tartjuk, hogy

aki ebbe a háborúba beavatkozik, abból nem fog hasznot húzni. Ha más nemzetek meg akarják égetni az ujjukat a spanyol kohóban, ez nem ok arra, hogy mi kövessük példájukat.

Most is azt tartom, hogy Anglia azzal szolgálja legjobban a béke és szabadság érdekeit, ha táv tartjuk magunkat Spanyolországtól és fenntartjuk a benemavatkozás politikáját.

Sir Archibald Sinclair szabadelvű ellenzéki vezér biztosítékot kért a kormánnytól arra, hogy Anglia nem hagyja cserben Franciaországot. Súlyos tévedés volna azt hinni — úgy mond, — hogy Spanyolország nem fontos Angliára nézve, legalább is nem annyira, mint Közép-Európa.

Vitia végén az alsóház 317 szavazattal 141 ellenében elvetette a munkáspárt bizalmatlansági indítványát.

A családért az italozás ellen

Március 19-én ünnepeljük Szent Józsefnek, a keresztény családok pártfogójának az ünnepét. A család szeretete, a család isteni nagy gondolatának ünneplése, a család iránti féltő aggodás adott tollat Főpásztorunk kezébe, amikor az italozás nagy, testet és lelket ölő bűnére figyelemztet és az általa okozott nagy károktól akar megóvni. Nem régen zajlott le Varsóban az alkoholelles mozgalom nemzetközi nagygyűlése. A nagygyűlés munkáját a Szentatya megáldotta. A püspökök a nagygyűlés nyomán körlevelekben fordultak híveikhez. Főpásztorunk ezt az ünnepet találta legalkalmasabbnak, hogy a család ünnepén a család legnagyobb ellenségére felhívja figyelmünket. (Szerk.)

Kedves Híveim!

Az Ur Isten a Szentírásban igen sokszor figyelmeztet arra, hogy józan életet éljünk. „Jaj nektek, kik reggel felkeltek a részegeskedésre és az estig való ivásra.” Így szól az Ur Isten Izaiás próféta által. (Iz. 5, 11.). Tudjátok, hogy az Ur Jézus egy példabeszédet mondott a dűsgazdagról, ki mindennap lakmározott és azt mondja róla az Ur Jézus, hogy a „pokolba temettetett.” (Luk. 16, 19, 22).

Szent Pál apostol levelében olvassuk: „Irgység, gyilkosság, részegség, tobzódás és ezekhez hasonlók... akik életét cselekszenek, Isten országát el nem érik.” (Gal. 5, 21).

Megkeresztelt ember, kinek lelke az Ur Jézus titokzatos testének tagja, katolikus ember, ki a szentáldozáshoz járul, ne szentségtelenítse meg testét azzal, hogy az itálnak rabja lesz. Látjátok, mily romlást okoz a szesz ital a testben. Romlás, betegség a következménye. Szomorúan kell megállapítani, hogy még a késői unokák is szenvednek nagyszüleiknek részegeskedése miatt, mert romlott vért örökölnek. Az italozás oka az anyagi romlásnak. A családok elszegényednek, koldusbotra jutnak.

Hallottátok, hogy az idén farsang hétfőjén Careiben mulatozott egy katolikus férfiú, ki késő éjjel, mánoros fejjel hazafelé hajtott. A kocsi a vízzel megtelt árokba fordult, a mánoros ember a vízben megfult. Mily gyászos halál!

Mennyi bűn származik az italozásból! Nem sorolok fel példákat. Nekünk katolikus lelkeknek elég, ha tudjuk, hogy a mértéktelenség a hét főbűn egyike. Elég nekünk az Ur Jézus intelme: „Vigyázzatok magatokra, nehogy szívetek elnehezdedjék a mánor és részegeskedés által.” (Luk. 21, 34.)

A Szentatya, XI. Pius pápa felszólította a püspököket, hogy a katolikus híveket buzdítsák az italozás ellen való küzdelemre.

Sokszor tapasztaltam, hogy kedves híveim engedelmes lélekkel fogadják Jézus Krisztus földi helytartójának, a Pápának szavát. Hallgassatok most is Szentatyánkra!

1. Minden katolikus ember most a nagyobbjban bánja meg töredelmesen, ha italozással vétkezett. Gondoljátok meg, hogy azzal is vétkezünk, ha másokat biztatással, buzdítással és tulságos kínálással mértéktelenségre viszünk. A szülők vétkeznek, ha gyermekeiknek alkalmat adnak, hogy megszokják az italt.

2. Minden katolikus hívem ígérje meg a

Puhmann-Tea mérsékli a legerősebb köhögést. Gyermekek részére is! Kapható gyógyszerárakban. 125 grammos eredeti csomagolás ára: Lei 144. Lerakat: „Digitals” Oráste, Abt. 847/A. Grippánál orvosok ajánlják.

jó Istennek, hogy italozással nem vétkezik, az alkalmakat kerülni fogja.

3. Nyujtsatok engesztelést az italozás által elkövetett bűnökért! Bűjtöt, alamizsnát, önmegtadadást, imádságot, szentmisét, keresztútát ajánljatok fel ezekért a bűnökért.

4. Fogadjatok meg, hogy nemcsak nem fogtok vétkezni italozással, hanem bizonyos napokon egy csepp szeszest italt sem vesztek magatokhoz. (Pl. szerdán, pénteken és szombaton). Nagyon ajánlom, hogy soha étkezés idején kívül ne igyatok.

5. Akinek hajlama van az italozáshoz, aki ilyen hajlamot öröklött, aki érzi, hogy neki az ital megárt, fogadja meg a jó Istennek, hogy soha egy cseppet nem iszik. Sok olyan embert ismerek, ki ezt megtartja, mert árt az egészségének. Ez szép és helyes dolog! Még szebb és helyesebb, ha valaki a jó Istennek tesz ilyen fogadalmat.

Összes kedves papjaimat és hiveimet kérem, hallgassanak a Szentatya szózatára, indítsanak mozgalmat az alkoholizmus ellen.

A kormány a maga részéről is támogatja ezt a mozgalmat. Előadásokat tartat, egyesületeket szervez ebből a célból. Támogassátok ezt a mozgalmat!

Nagy lelki elismeréssel vesszük tudomásul, hogy ezental a kocsmahelyiségek vasárnap délelőtt zárva lesznek és csak délután 7 óráig lesznek nyitva. Azt is olvastuk, hogy a vendéglős italt hitelre nem adhat. Láthatjátok, hogy királyunk Őfelségének kormánya is segíteni akar minket, hogy a józan élet viruljon hazánkban.

Bizalommal remélem, hogy a lelkesek az esperes uraknak igen jó jelentést adhatnak majd. Az esperes urak pedig nekem június hóban minden községről jelentést fognak felterjeszteni.

Befejezésül Szent Pál apostol szavait idézem:

„Az éj elmúlt, a nap pedig elközelgett. Vessük el tehát a sötétség cselekedeteit és öl-

tözetek a világosság fegyverzetébe. Mint napal tisztességben járjatok, nem tobzódásban és részegkedésben... hanem öltözzetek az Ur Jézus Krisztusban és a testet ne ápoljátok bűnös vágyakozásokra” (Rom. 13, 13. 14.)

Kedves Hiveim! A szeretet nyomatékosaságával kérek, hogy tartsátok március 25-ét, mely nap Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe, engesztelés napjának.

E napon hangzott el legelőször Gábrriel arkangyal ajkáról az: „Üdvözlégy Mária”. E napon lett a Boldogságos Szűz Mária Jézus Krisztus anyja. E napon lett a második isteni személy, a Fiú Isten test szerint testvérünk, mikor felvette az emberi természetet. Nagy ki-

tüntetésben részesítette Isten az emberi testet, az emberi természetet. Amit ezen a napon imádsággal ünnepelek, arról megemlékezünk valahányszor az „Ur Angyala” imádságot végezzük.

Miután éppen az ital folytán oly sokat vétkeznek a test és a lélek ellen, megfelelőnek tartom, ha minden katolikus ember ezen a napon teljesen tartózkodik a szeszest italtól és ezt a tartózkodást ajánlja fel engesztelésül az italozás által elkövetett bűnökért.

Oradea. 1938 március. Szt József ünnepén.

† IS^{us} VAN.
püspök.

Lengyel államtanács a litvánokkal való határ- villongás miatt

Lengyelország nem küld ultimátumot. — Ötvenezer főnyi lengyel hadsereg áll szemben a határon 35 ezer főnyi litván csapattal

Varsóból jelentik: Szerdán délután Moscicki köztársasági elnök vezetésével államtanács volt az elnöki kastélyban. Rydz-Śmigły tábornagy, továbbá Składkowski miniszterelnök, Ksiatowski helyettes miniszterelnök és Beck külügyminiszter vett részt az ülésen. A megbeszélés másfél óra hosszat tartott. Hivatalos közleményt nem adtak ki, de jólétesült körök kijelentették, hogy Beck külügyminiszter beszámolt római utjáról és az általános politikai helyzetről, majd a lengyel—litván határcsoporsó tárgyalta. Ugy tudják, hogy Litvániához nem intéznek ultimátumot. A lengyel politika célja a béke.

Londonból jelentik: Az angol sajtó élénken foglalkozik a lengyel—litván viszályal. A kiküldött angol lapudósító jelentéséből kitűnik, hogy a határon 50 ezer főnyi lengyel haderő körülbelül 35 ezer főnyi litván haderővel

áll szemben. Az angol lapok nem tartják ugyan valószínűnek, hogy a viszálynak háborús következményei lennének, még sem tartják kizártnak, hogy súlyos bonyodalmak következhetnek a két ország között.

Vesebajosoknak nélkülözhetetlen!

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Orvosi tanácsok, diétás utbaigazítások

Ara 95 lei.

Kapható: könyvosztályunknál.

A csavargó

Írta: Biró István

Nyári este volt. A falu felett lila alkonyati felhők uszítak. A levegőben még ott rezgett a hangszó utolsó foszlánya. Nehézsúlyú gazdaberegek mentek lassan a poros utcán, a vállukon kapával, kaszával.

Pinténné lehajtott fejjel halad végig a sáros háromfűdvaron, kinyitotta a rozogant kerítés ajtaját, belépett a kertbe. Onnan visszanezített. Szomorúság töltötte el, kevés örömet érzett, fiatalon özvegyen maradt asszonyi szívét. Elgondolta, hogy mennyire hanyatlásnak is indult minden a gazdaság körül, mióta az ura eltűnt Oroszországban. A lucernába beleesett az üszög, a tehén kevesebb tejet ad, az aprószőcség elhull... Még a ház is mulásnak indult, hulladozik a vakolat, a kerítés kidől-hedől... Ma egy hónapja, hogy amint ott varrogatott délután az eperfa alatt és éppen erre gondolt: valaki ráköszönt. Vállas legény állott kinn az utcán a kapu előtt és ajánlkozott bármiféle munkára. Felvette, gondolta: egyet-mást rendbehozhat vele, hadd ne lássek, hogy nincs férfi a háznál...

Most a hátulsó udvarból, a szemétdomb mögül fűrészelés hallatszott. Az asszony hirtelen félre kezdett. Eszébe jutott, hogy Boriskát, a kis szolgálóját a jegyzőkhöz küldte, egyedül van a házban ezzel a „gyűjt-menttel.” Egy hónap óta lakik itt egy üres pajtában, de nem tudta megszokni. A sűrű szemöldökében, a széles állkapcsában, van valami nyugtalanító. Boriskának se tesz szik. Más legénnyel szívesen cicázott, de ettől a Bagi Jánosától ő is fél. Esténként mondogatja is, mielőtt lefekszik mellette:

— Ténsasszony kérem, jól be tetszett reteszelnem az ajtót?

Hányezor gondolt arra Pinténné, hogy felneki. De nem volt hozzá bátorsága. Elgondolta, hogy nincs férfirokona a faluban és nagy gyámoltalannak érezte magát.

Lassan odament a kerítéshez, hogy megnézzék: jön-e már a Boriska. A felvág felől jóképű legény közeledett. Barnásarcsú csinos arcán hetyke

mosoly, piros szája fűtlyre állott, mezítláb és jókedvűen lépegetett. A hátára kötözött batyujára erősebb hordotta a cipőjét. Az egyik kezében nagy görös botot tartott, a másikkal leemelte a fejről zsíros kalapját és köszönt.

— Jó esetet adjon Isten.

— Adjon Isten magának is, jóember — fogadta az asszony. — Mi járatban?

— Hát én bizony munkát keresnék, könyörgöm — válaszolta az.

— Mesezi útról gyün ügye? Oszit elfáradt? — Pinténné maga is csodálkozott azon, hogy ilyen barátságos és ágrólezakadt vándorhoz. Mert azt rögtön észrevette, hogy nem falubeli. De a „másik” jutott az eszébe. És ezt a jóképű legényt úgy tekintette, mint védelmet „az” ellen...

— Hát bizony elfáradtam, könyörgöm — felelte a legény.

— No gyűjön be hát — mondotta jóindulatúan az asszony. Kezét a csipőjére tette és meleg barna szemével jól, de barátságosan megnézte a jókölsejű legényt, aki kinyitotta a kaput és belépett.

Ebben a pillanatban sietve közeledett hátulról Bagi Sűrű szemöldöke alól gyanakvással, sőt ellenségesen nézte a belépőt. A kezében egy jókora husáng volt.

— Mit akar?! — mordult az újonnan jöttre. — Csak nem tetszik felfogadni ezt a csavargót, ténsasszony? — kérdezte az asszonytól.

— Menjen a dolgára, Bagi — válaszolta az asszony. Hátat fordított a bérésének. Az dühösen mérte végig a másikat és odavágta:

— Csavargó! — azután visszament a dolgára.

Az asszony hosszan nézett az újonnanjöttre.

A legény szeméből valami biztatást olvasott ki.

— No tegye le a motyóját — mondotta csendesen, a földre nézve. — Akad itt munka a maga számára is. Mondja, aztán szeret maga dolgozni?

— Én a munkát győzöm, ténsasszony kérem

— válaszolta a legény mosolyogva.

— Hiez nem is látta, hogy mit kell végeznie.

A legény elkömolódott, egy lépést tett az asszony felé és halkán mondta:

— Láttam magát...

— Ne beszéljen bolondokat — szólt az asszony, de lesütötte a szemét. A belépő szolgálóhoz így szólt:

— Boriska, adj ennek az embernek vacsorát. Hogy hívják magát? Írásai vannak? — fordult a legényhez.

A legény a tarisznyájából piszkos iratokat vett elő és átadta.

— Szóval Sós Imre? És legutóbb a terebesi fűrésztelepen dolgozott? — nézett Pinténné a legény szemébe, amelyből hála és őszinteség sugárzott. — No, rendben van, Sós. Kap teljes ellátást és hatszáz leit egy hónapra. A kamrában fog aludni. Most vacsorázzon meg és feküdjön le. Látzik, hogy fáradt.

A legény csak állt egy helyben. Mintha küzdött volna magával...

— Ténsasszony kérem... — mondotta végre halkán, de elszántan — az írásaim hamisak. Én nem vagyok Sós Imre. Én...

Az asszony hosszan, komolyan nézett rá. A legény egy ideig állta a tekintetét, azután lesütötte a szemét.

— Mégis felfogadom — mondotta csendesen Pinténné. — Menjen szegény ember, vacsorázzon meg és feküdjön le...

Csillagragyogó, tücsökcsiripeléses nyári éjszaka volt. Az egyik üres pajtában, sötétben beszélgetett egymással két legény. A régi, meg az új.

— Megtaláltad a házat — morogta Bagi. — En meg ügyesen játszottam, mintha fenekednék rád... Most aztán megbeszélhetjük...

— Nem beszélünk meg semmit! — jelentette ki a másik határozottan. — Rám ne számíts. És te is tegyél le a tervedről...

— Micosda?! — hördült fel Bagi, mire a másik önkéntelenül távolabb húzódott tőle. — Tán hiába dolgoztam itt egy hónapig, mint a marha?!

— Én nem engedem, hogy te ezt az asszonyt... Megértetted?! — mondta keményen az új legény. Kibujt a pajtából, de visszaszólt:

— Jó leez, ha magadtól odábbállez hajnalban...

Csend lett.

Mire reggel lett: már csak egy legény dolgozott a Pintér-portán. Az újonnan jött, a megjavult.

A másik, az elvetemült már meseze járt, hogy soha vissza ne jöjjön...

Mussolini az olasz képviselőházban nagy beszédet mondott az osztrák eseményekről

Ki'etette, hogy a csatlakozásnak végzettszerűen el kellett következnie. — A történetek után még erősebb lesz Berlin és Róma kapcsolata

Rómából jelentik: Mussolini szerdán délután 5 órakor mondotta el az olasz képviselőházban nagy érdeklődéssel várt nyilatkozatát az osztrák eseményekkel kapcsolatban.

— Az utóbbi napokban, — mondotta — olyan események történtek, melyek megváltoztatták az európai politika eddigi térképét. Ausztria, mint állam megszűnt szerepelni Európa térképén és Németország egy részévé lett. Az április 10-én megtartandó népszavazás szentesíteni fogja ezt a befejezett tény. Az osztrák dráma nem tegnapi. Kezdeté 1848-ba nyúlik vissza, amikor a kis Piemont kihívni merészelt a Habsburg őriaszt. A világháború után meggyorsult a dolgok menete, de így is husz évig tartott. Gyors ütemben, a természet ellenállhatatlan ereje következtében zajlott le és csak azokat lepte meg, akik nem látták tisztán a helyzetet. Az elmúlt husz év történetét fejezte be az a pillanat, amelynek feltétlenül, végzettszerűen be kellett következnie. Egyébként 1918-ban, amikor az osztrák szövetségi állam megalakult, Renner kancellár kijelentette, hogy Ausztria integráns része a német birodalomnak.

AUSZTRIA HUSZ ÉVE A VILÁGHÁBORU UTÁN

Mussolini ezután részletesen ismertette az elmúlt husz év történetét. Kitért az osztrák szociáldemokrata, majd a keresztény irányzatra és rámutatott, hogy a folytonos pártvillongások milyen károszt teremtettek Ausztriában. Az 1930-ban létrejött olasz-osztrák barátsági és

döntőbírói szerződés, Ausztria közeledést indított meg Olaszországhoz. 1931-ben a gazdasági válság köszöntött be és ez Ausztria független gazdasági életére nagy csapásokat mért. Már ekkor kísérlet történt Curtius és Schober részéről Ausztriának a német birodalomhoz való csatlakozása, illetve ennek előkészítésére, de a terv megbukott a hágai döntőbírói határozat ellenállásán. Ausztria helyzete nem javult. 1933-ban Németországban uralomra jutott a nemzeti-szocializmus. 1933 tavaszán Dolfuss tekintélyuralmat vezetett be, de kijelentette, hogy Ausztria független, keresztény és feltétlenül német állam. Ugyanekkor megindult a harc az osztrák kormány és a nemzeti-szocialista mozgalom között. 1934 februárban Dolfuss legyőzte a szociáldemokrata forradalmat, néhány hónappal később zajlott le a nemzeti-szocialista puccs. Olaszország ekkor négy hadosztályt küldött a Brennerre. Ennek a ténynek az volt a célja, hogy

amelyek jelentőségét előre nem lehetett kiszámítani. Az olasz hadosztályok küldését egyetlen osztrák sem kérte és egyetlen osztrák sem köszönte meg.

— 1934—35—36. évek voltak a római egyezmény politikájának évei. Ekkor az általános európai körülmények és Ausztria helyzete is jelentősen megváltozott. Olaszországnak a nyugati hatalmakkal való összefogását felborították a megtorló intézkedések és az a kísérlet, hogy megfojtsák az olasz népet.

A Róma-Berlin tengely korszaka. Olaszország az osztrák-német kiegyezés siettetője. Történelmi, politikai és erkölcsi lehetetlenség, hogy a magát németnek valló Ausztria szembeszálljon Németországgal

A legujabb idők történetét következően fejtegette Mussolini:

— Az 1936-ik év októberében jött létre a Róma—Berlin tengely. Ausztriában a hatóságok üldözése ellenére továbbterjedt a nemzeti-szocialista mozgalom és állandóan hatalmasabb arányokat öltött. Olaszország akkor azt tanácsolta Ausztriának, hogy keresse a közeledést Németországgal, mert egy olyan állam, amely németnek nevezi magát, nem lehet ellentétben Németországgal. Ez történelmi, politikai és erkölcsi lehetetlenség. Az 1936. júliusi egyezményt szintén Olaszország siettetette. Ennek a megegyezésnek kiindulás alapja az volt, hogy Ausztria német államnak tartja magát. Bár az egyezmény fennállott, mégis a feszültség újabb időszaka következett. 1937. áprilisában a velencei találkón

Olaszország világosan megértette Schuschnigg kancellárral, hogy Ausztria függetlensége olyan kérdés, amely elsősorban csak az osztrákokat érinti, viszont a Róma—Berlin tengely az olasz politika alapja.

A két kancellár közötti február 12-iki találkozás volt az utolsó kísérlet a kompromisszumos megoldásra, mely azonban csak késleltette volna a végleges megoldást. Hitler február 20-iki és Schuschnigg 24-iki beszéde után jött Schuschnigg váratlan bejelentése, hogy népszavazás lesz. Schuschnigg egyik bizalmasa útján

megkérdezték véleményemet a népszavazásról és annak módszereiről. Sok hónap után első ízben történt ilyesmi. Azt feleltem, hogy Schuschnigg sarkalatos tévedésbe esett, amikor erre határozta magát. Rossz ízlésre val-

lana, ha dicsekedném azzal, hogy előre láttam a dolgokat.

Diplomáciai és újságírói körök vitái, intelmei és sirámai nem állítják meg a történelmet. Az osztrákoknak jogukban állott függetlenségüket fenntartani, de *olyan függetlenség, amelynek fenntartására külföldi katonai segítségre van szükség, nem sokat ér.* Olaszországnak érdeke

Rheuma, Köszvény, Ischias? Togat-tabletta

voit az osztrák függetlenség fenntartása, de azon az állásponton volt, hogy a függetlenség fenntartását legalább is az osztrák nép túlnyomó részének kell kívánnia. Ennek ellenkezője történt, mert az osztrák nép legnagyobb részben az Anschlusst kívánta, amit az utóbbi napok eseményei igazoltak.

— Hitler kancellár mindig kategorikus volt ebben a kérdésben, még mielőtt hatalomra jutott volna. A velünk való szorosabb összeköttetés idején is nyíltan és határozottan képviselte azt az álláspontot, hogy Ausztria csatlakozási akaratát tartja döntőnek a német politika szempontjából. Olaszország alkalmas arra, hogy megítélje a történelem követelményeit és annak módszereit, mert 1859-től 1861-ig saját maga szolgáltatott példát arra, hogy miként lehet a nemzeti önállóságot és az egységet megvalósítani. Mindig előbb volt az egyesülés és azután következett a népszavazás. Az új olasz egyesült királyság első katonai szerződését 1866-ban Poroszországgal kötötte és ennek következménye volt a cuzzozai győzelem és Velence csatlakozása.

ROSSZUL SZÁMITANAK A NÉMET ÉS OLASZ ÁLLAM KÖZTI HATÁRVILLONGÁSOKRA

A Duce beszédének befejező része így hangzott:

— Vannak felületes emberek, akik azt hiszik, hogy a fasiszta Olaszországot befolyásolja Németország csapatainak a Brenneren való jelenléte. Olaszország, különösen a mai Olaszország, nem könnyen hagyja magát befolyásoltni, ahogyan az afrikai hadjárat során ötvenkét állam sem tudott reá befolyást gyakorolni.

— Nekünk, fasisztáknak, minden határunk szent, — mondotta Mussolini. — *A határok felől nem vitatkozunk, azokat megvédjük.* Amikor az osztrák dráma az elmúlt napokban elérkezett ötödik felvonásához, a fasiszták ellenségei azt híresztelték, hogy a két tekintélyuralmi állam barátságát a határvillogások majd megdöntik. Ez új világháború veszélyét idézte volna fel. Ez a számítás téves, gyermeki remény volt. A demokráciák játéka balul ütött ki. A németek — és közülük is sokan hallgatták ezt a beszédet, — tudják, hogy a Berlin-Róma tengely nem diplomáciai alkotás, mely csak normális időkben állja meg a helyét, hanem olyan erő, amely rendkívüli időben is kipróbálta már erejét, nemcsak a német politikában, hanem az európai politika történetében is. A Berlin-Róma tengely kapcsolata soha nem volt olyan erős, mint most. A két állam egymás mellett lépdel, hogy végre egyensúlyt biztosítson ennek a sokat szenvedett földrésznek, hogy lehetővé tegye minden nép békés együttélését.

Kufsteinban katonazenével, német és horogkeresztos zászlókkal várták a bevonuló német csapatot. Képünk a Kufstein főterén készült az ott várakozó osztrák ickolásgyerekek és a katonaj zenekar egy csoportjáról.

Berlin népe órákig tartó ünnepi tüntetésben részesítette az Ausztriából visszaérkezett Hitler kancellárt

Péntekre összehívták a birodalmi gyűlést. — Kérdés-
tevés az április 10-iki népszavazásra

Berlinből jelentik: Hitler német birodalmi vezér és kancellár szerdán délután 5 óra 5 perckor diadalmas ausztriai utjáról megérkezett a Tempelhofi repülőtérre. Hitlert Berlinben óriási tömeg határt nem ismerő lelkesedéssel és örömmujongással fogadta. A birodalmi kormány, nép és véderő nevében Göring vezértábornagy, porosz miniszterelnök üdvözölte a Vezért. Utána Göbbels birodalmi propaganda miniszter mondott megleghangu üdvözlő beszédet. Üdvözlések után Hitler a birodalmi kormány tagjai, a birodalmi véderő képviselői, valamint a külföldi katonai attasék kíséretében a birodalmi kancelláriai hivatalhoz hajtott. Gépkocsi-utján végig a tömeg lelkes ünneplése fogadta. A kancellári hivatal előtt megisméltődött és órák hosszáig tartott a nép üjjongó tüntetése.

Berlinből jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Göring vezértábornagy, a birodalmi gyűlés elnöke péntekre, 18-ára este 8 órára összehívta a birodalmi gyűlést.

Bécsből jelentik: Az április 10-én megtartandó népszavazás szavazó céduláin a következő szöveg lesz:

„Hitet tesz-e Vezérünk, Hitler mellett és ezzel Ausztriának a német birodalommal történt újraegyesülése mellett?

A bécsi rendőrséget szerdán délelőtt Himler, a német rendőrség főnöke feleskette Hitlerre.

MEGENGEDETT PÉNZKIVITEL. ROTSCILD ÉS BOSEL BANKÁR LETARTÓZTATÁSA PÉNZ- CSEMPÉSZÉS MIATT.

A bécsi lapok kormányrendeletet közölnek, melynek értelmében az utasok husz schilling készpénzt és harminc schilling értékű külföldi fizetési eszközt vihetnek át a határon. Nagyobb összeg kiviteléhez az Osztrák Nemzeti Bank engedélye szükséges.

A „Neugkeits Weltblatt“ szerint Louis Rotchildot letartóztatták. Letartóztatták a határon Bosel bankárt is, aki másfélmillió schillinget akart átsempészni a határon.

FEY VOLT ALKANCELLÁR ÖNGYILKOSSÁGA.

Bécsből jelentik: Fey őrnagy volt alkancellár családjával együtt öngyilkos lett. A volt alkancellárt Dollfuss meggyilkolása után a nem-

Fey őrnagy,

volt osztrák alkancellár kiirtotta családját, majd önmagával is végzett. Felesége, fia és ő maga is az örvényelhaltak a revolver golyóitól

zeti szocialistákkal való egyetértés gyanújába fogták s emiatt Schuschnigg ki is hagyta a maga újabb kormányalakításából.

HITLER MÁSFÉL MILLIÓ MARKA ÖSSZEGŰ ADOMÁNYA AZ AUSZTRIAI SZEGÉNY NÉPTARSASNAK.

Münchenből jelentik: A nemzeti szocialista párt sajtóirodájának jelentése szerint a nemzeti szocialista párt birodalmi kinstárnoka

Milyennek mutatta az embert a különböző korok irodalma

Rass Károly, a kiváló esztéta és irodalom-kritikus nagyérdekességű
előadásorozata

Tárgu-Mures. Saját tud. Rendkívül érdekes, három estén át tartó előadásorozat keretében ismertette Rass Károly, a kiváló esztéta és irodalomkritikus paptanár, hogy a különböző korok irodalma milyenek mutatta az embert. Lebilincselő közvetlenséggel fejtegette hallgatósága előtt azt az emberi lényegét, amely Homerosznál egyet jelentett a kiválósággal. A görög herosz nemcsak a testi erőnek és szépségnek volt birtokosa, hanem lélekben is nagyszerű volt. A görög hőskor után más lélekarcot rajzolt meg az előadó, a zárdák és kinzókamrák hőseiben, a szentekben. Hősök ők is — ugymond — a lelkiélet hőrszai. Ebben a korban a szent, az irodalmi ember. A 12—13-ik században az emberi kiválóság a lovagtipusokban éri el csúcspontját. A kor bennük látja a maga felsőbbrendű emberét. Azután, a 16-ik század pásztorregényei, majd Dosztojevszki, Lagerlöf Zelma és más újabbkori művekről ad tanulságos jellemzést.

Rass Károly második előadásában azon irodalmi művek megvizsgálására tért át, amelyekben az ember a maga nem kívánatos tulajdonságaival lép elének, amikor a gyarló ember tükröződik vissza. Az ilyen jellegű irodalom nyomait a 16-ik században találjuk meg először. Emberi botlásokkal, tévedésekkel találkozunk ugyan a görög tragédiában is, de ezek a vétkek hősi vétkek. Ilyen Antigone, Shakespeare, Coriolanus, ilyen Bánk-bán, aki önmagában állít fel erkölcsi ítélőszéket. Ezek a vétkező emberek még a hősök anyakönyvében vannak. A 16-ik században azonban már nem ilyen hőskéket találunk az irodalomban. Most a koldusok, csirkefogók és csavargók lesznek irodalmi típusok. Ilyen természetű regények Spanyolországban jelennek meg először, az u. n. picaressek. A magyar irodalom Rontó Pál-szerű alakokkal gyarapszik. Megszületik Defoe Robinsona. A 18-ik század angol realistái már polgárokat mutatnak meg a maguk gyarlóságával. Ilyenek Fielding munkái, amelyekből a földszinű ember lép elének. A 19-ik században a romanticizmus bukása, a vétkező ember, a degenerált lelkű ember nyomul előtérbe. Oka a megváltozott emberi felfogásban keresendő. A 19-ik században eldobják a vallást. Ennek a filozófia, a tudomány az oka. Már a 17-ik században jelentkeznek a felvilágosodás eszméi s a 18-ik században az u. n. enciklopédisták. Ezek nem fogadnak el pozitív vallást, kizárólag a tudományt szolgálják. E kor írői a

szerdán Hitler köszönete címen másfélmillió márkát utalt át az ausztriai nemzeti szocialista párt vezetőségének, a szükséglet látó ausztriai párttagok és néptársak megsegítésére.

OLASZ SAJTÓKÜZLÉS A Vatikáni Körök ALLASPONTJARÓL.

Rómából jelentik: A Messaggero Ausztria és Németország egyesüléséről vatikáni körökből a következő értesülést kapta:

— A Szentsek távortartotta magát minden beavatkozástól, bár az ausztriai eseményeket természetesen a legnagyobb figyelemmel kísérte. Katolikus körökben elégtétellel látják, hogy a nagy változás minden vérontás nélkül ment végbe és így nem kellett erőszakos visszahatást a nemzetek között. A katolikusok nem adják fel a reményt, hogy a Szentsek és a Német Birodalom között nemsokára megjavul a viszony, bár ezt (nem egészen tiszta és nem egészen önzetlen okokból) sokan nem látják szívesen. Azonban a katolikusok felfogása az, hogy a Berlin—Róma-tengely nem csupán a nemzetközi politika egyik alappillére, hanem a keresztény kultúra és béke eszméinek védőgátja a kommunizmussal szemben.

bűnös embert ellenzik, materialista filozófiát hirdetnek. Zola regényeit emberi okmányoknak tekintik.

A rendkívül érdekes előadás harmadik részében rámutatott arra az előadó, hogy a dekadencia bár lassan, de milyen biztosan lopózik az irodalomba, míg Faust hősének szavait idézve odáig jut, hogy minél rondább az arca, annál inkább jár a piacra.

Megszületik az irodalmi beteg ember. Tipusul Dosztojevszki Raszkolnikovjára mutat, aki Übermenschnek hiszi magát, s azt véli, hogy neki minden szabad. A világirodalom legkülönbözőbb műveiből típusokat vetít a hallgatóság elé az előadó, akiket rögeszmék üldöznek, ilyenek a szépség elmúlásának gyötörtjei, az irigység betegségekben szenvedők, a gógósok, az imperializmus rabjai, a gyilkosság s a vér örültjei, a dekadens líra beteg alakjai. Rámutat Victor Hugo új borzongásokat hozó költészetére. Még az askézis irodalmának is megvannak a maga beteg típusai.

Vajjon a mai irodalomban látunk-e új embertípust? — kérdezi az előadó. Igennel kell felelünk. Ilyen a társadalomtalank, azok, akik nem találják helyüket az emberi társadalomban. Ugy látják, hogy ma minden céltalan és bizonytalan. A gyökértelenség a jellemzőjük, Erdős Renée: Herzfeld Clarisse, stb.

Modern forradalmárokkal találkozunk ma, akik változtatni akarnak a társadalmon. Van, akik tudják, hogy nem változathatnak, mégis harcolnak a társadalmi rend ellen.

Az utolsó kérdés, lesz-e változás ebben a zürzavarban. Erre Rass Károly azt mondja: majd eljön idejében az, aki utat mutat! Addig is tekintsünk az égret!

Dr. Petró József:

A gyermekek korai szentáldozása

E könyvben a szerző összefoglalta a legkiválóbb teológusok, lelkipásztorok véleményét annak bizonyítására, hogy ebben a sokat vitatott kérdésben ma már nincs helye a kétségnek, hanem követni kell az isteni Mesternek parancsát: „Engedjétek hozzám a kisdéket!”

Ára 105 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

Jezsuiták és piaristák nagy érdemei a timisoarai gimnáziumi oktatás terén

A piaristarend százötvenéves timisoarai jubileumához

A jubileum alkalmával a főgimnázium igazgatósága az intézmény alapításának történetét és körülményeit részletesen feldolgozta, ebből a munkából adjuk most folytatólagosan a második részletet.

Nines szándékunkban foglalkozni Timisoara múltjával, annyi azonban megállapítást nyert, hogy már 1203-ban a város falai közé te-

A piaristák régi timisoarai temploma

Gyönyörű barokktemplom volt, amelyet a franciskánusok építettek, jobbra tőle a városház, balra a várparancsnokság (ma tiszti-kaszinó). A terten a „Szégyenszobor”. A templom helyén ma a Magyar Általános Hitelbank palotája látható

lepedtek le a temesi grófok; Károly Róbert király több évét töltötte a város falai között, 1397-ben pedig Zsigmond király országgyűlést hívott össze Timisoarára. A Hunyadiak és Kinizsi korában szintén fontos központ volt a város hadászati szempontból, ugyancsak itt ért véget a szomorú emlékű Dózsa-lázadás. 1552 július 30-án Losonczy István hősiességével védelme után a vár török kézbe került és 1716 október 13-án tudta csak Savoyai Eugen herceg visszafoglalni, 164 évig volt tehát török uralom alatt.

A teljesen elpusztult városba Mercy Ferenc láborszernagy buzgólkodása hozott életet, aki már 1717-ben megkezdte a nagyarányú betelepítést. A ferencrendieknek már 1552 előtt Nagypalánkon volt egy nagy zárdájuk, ahol lelkesítővel foglalkoztak; 1716-ban pedig a város közepén kaptak új telket, ahová templomot és zárdát emeltek. A Nep. szt. János tiszteletére épült templomot 1736 december 8-án szentelte fel báró Falkenstein Adalbert püspök; a nagy templomban 9 oltar volt, a szerzetesház 27 szerzetes számára készült. Ez volt az a templom és zárdá, amelyet a piaristák vettek át császári parancsra 1788-ban.

Az újjáélelt városban 1717-ben VI. (III) Károly császár és király alapítványt tévén, letelepítette a jezsuitákat. Négy áldozópap és egy szolgálattevő fráter jött, akik templomul egy török mecsetet alakítottak át. 1724-ben gróf Nádasdy László püspök VI. (III) Károly császár és király rendeletére székhelyét Timisoarára tette át, ezzel vált a város kulturális központtá. 1726-ban a jezsuiták megkezdtek iskolai működésüket is. Miszeni Péter házfőnök és tanár vezetése alatt. Az először beírt tanuló száma 25 volt. Ebben az időben a jezsuiták iskoláiban 5 osztályt különböztettek meg: infima, media, suprema és a humanitási 2 osztályt. A főcél mindenesetre a vallási oktatás mellett, a latin nyelvnek teljes ismerete volt. A nyelv- és mondattani szabályok után „Öleg Cicerót olvasták, különösen annak

leveleit, bölcséleti munkáit és beszédeit; Vergilius Aeneisét, Horatius Ars Poeticáját, Ovidius Epistolae ex Pontoját, Sallustius, Corn. Nepost és Curtius Rufust. A nagy szünidő mint mindenütt október és november hónapokban tartott. Naponként 4 óráig volt a tanítási idő; csütörtökön egész nap szüneteltek. A memorizálásra nagy súlyt helyeztek.

Ha az egyes osztályok tantervét vizsgáljuk, a következőket találjuk:

I. osztály: Hittan alapelemei, Isten és szülők iránti köteleességek; declinatio, conjugatio és a számtannak alapelemei.

II. oszt.: Hit, remény alaptételei, az Ur imája, a keresztény erények; a latin nyelvből mondatok alkotása, fordítások Phaedrus meséiből és Ciceró leveleiből; magyar és német nyelv. helyesírás. Történelemből az asszírok és perzsák története; számtanból az egyszerű műveletek.

III. oszt.: Szeretet, a tízparancsolat, a szentségek; latinból nehezebb mondat szerkezetek, Ciceró levelei és Corn. Nepos alapján szabad latin dolgozatok. Az ország és a szomszédos országok földrajza. A görögök és rómaiak története. Összetett számtani műveletek, történelmi számok, hármas szabály.

IV. A költészeti osztályban megtanulják a szótagek időmértékét. Ovidius és Vergilius taglalják. A szónoklattan is gyakorolják. Olvassák Ciceró: De officiis művét erkölcsi tartalma miatt. Hazai történelmet tanulnak.

V. A retorikai osztályban Ciceró beszédei nyomán tanulják a szónoki beszéd szerkesztését. Hittanból a keresztény ember kötelességeit Isten, önmaga és felebarátjai iránt; számtanból a magasabb kereskedelmi szabályokat; történelemből a Krisztus utáni öt század történetét. Megismerkednek a zene elemeivel.

1777-ben kiadta Mária Terézia az ifjúság célszerű nevelése végett a „Ratio educationis“-t, amely egységes tantervet, módszert, fegyelmi szabályokat ír elő. A ratio educationis szintén öt osztályt különböztet meg és pedig a három alsó osztályt a grammatikai, a két felső pedig a humanitási osztály. Az alsó három osztály tan-

Inventus, Gymnasia Temesvarica			
Humanista II ^a Anni			
N. N. N.	Religio	Patrona	12.
N. N. N.	Religio	Patrona	13.
N. N. N.	Religio	Patrona	14.
N. N. N.	Religio	Patrona	15.
N. N. N.	Religio	Patrona	16.
Humanista I ^a Anni			
N. N. N.	Religio	Patrona	14.
N. N. N.	Religio	Patrona	15.
N. N. N.	Religio	Patrona	16.
Grammatista III ^a Anni			
N. N. N.	Religio	Patrona	14.
N. N. N.	Religio	Patrona	15.
N. N. N.	Religio	Patrona	16.
Grammatista II ^a Anni			
N. N. N.	Religio	Patrona	13.
N. N. N.	Religio	Patrona	14.
N. N. N.	Religio	Patrona	15.
Grammatista I ^a Anni			
N. N. N.	Religio	Patrona	13.
N. N. N.	Religio	Patrona	14.
N. N. N.	Religio	Patrona	15.

Az 1789-90-iki évkönyv egy lapja

terve nagyjában megegyezik az előbb említett felosztással; a két humanior osztályban tanították a logikát, a német vagy más hazai nyelvet, földrajzot, történelmet, archeológiát, számtant, természetrajzot és főleg a latin nyelvet, heti óraszám 25 volt. Félévenként voltak a vizsgálatok, hetenkint csütörtök egész nap szünet volt, a nagy szünidő szeptember és október hónapokra esett. II. József (1780-1790) csak annyiban változtatott ezen, hogy nagyobb teret biztosított a német nyelv tanításának, nagyobb terjedelmet nyújtott a reáltudományoknak.

A fentebb vázolt keretek között neveltek a jezsuiták Timisoarán. Az 1738. évi nagy pestisben helyükön maradtak mint lelkiatyák és a kór áldozatai lettek. (Ekkor tette a város azt a fogadalmat, hogy évenként a Rozália-kápolnához körmenetet tart.) A jezsuiták a három alsó osztályhoz 1744-ben a negyedik, 1763-ban pedig az ötödik osztályt csatolták, így az iskolának a neve „Gymnasium Temesvarienne Soc. Jesu” lett. 1770. évről szóló feljegyzés megemlíti, hogy a teljesen szegény tanulóknak megtiltották az iskolába való felvételt, mert ezek csak mendikációból tartották fenn magukat; sok városi gazdag szülő meg az akkori rossz egészségi viszonyok miatt máshová vitte gyermekét.

Miután akkoriban a Jézus-társaság „Deo sie permittente” pápai bulla rendelkezése szerint megszűnt, a rendi áldozópapok az illető egyházmegyébe vették át. Így történt a Timisoarán levő jezsuita tanárokkal is, akik magasztos hivatásukat mint Csanádegyházmegye tagjai folytatták. Azonban ezt a megrázkódtatást a katolikus iskola nem bírta el; a tanulók száma évről-évre fogyott, úgyhogy 1778-ban már csak 13 tanulója volt az intézetnek; ezzel megszűnik az évkönyv vezetése is és a temesvári közepoktatásnak egy évtizeden át semmi nyomára sem akadunk.

Ily vigasztalan volt a helyzet, amikor II. József császár 29002/2450-1788. számú rendeletével a sfánta-ana-i piaristákat Timisoarára rendelte.

JÖJJÖN TAVASSZAL ITÁLIÁBA. A Magyar Lapok ezidei nagy olaszországi társasutazását az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolja össze. Ez a társasutazás valóban eseményszámba megy és mindezek ellenére olyan olcsó, hogy azon a szerényebb anyagiak fölött rendelkezők is, minden nagyobb megerőltetés nélkül részt vehetnek.

Nom. & Cogn.	Natio, Cond. & Religio	Patria	Class.
Jacob. Kroska	Bohemus, Cathol.	Bohemia	12.
Jos. Rath	Bohemus, Cathol.	Bohemia	13.
Jos. Viat	Bohemus, Cathol.	Bohemia	13.
Jos. Sivényházi	Bohemus, Cathol.	Bohemia	13.
Jos. Jari	Bohemus, Cathol.	Bohemia	13.
Jos. Freiner	Bohemus, Cathol.	Bohemia	13.
Jos. Sechovszky	Bohemus, Cathol.	Bohemia	13.
Vencel. Moll	Bohemus, Cathol.	Bohemia	12.
Deac. Topleany	Bohemus, Cathol.	Bohemia	13.
Michael. Popany	Bohemus, Cathol.	Bohemia	17.
Michael. Neszty	Bohemus, Cathol.	Bohemia	14.
DEFEZUEXUNT Scholae			
Jos. Kachala	Bohemus, Cathol.	Bohemia	18.
Jos. Kachala	Bohemus, Cathol.	Bohemia	14.
Jos. Kachala	Bohemus, Cathol.	Bohemia	13.
Jos. Kachala	Bohemus, Cathol.	Bohemia	14.

A piaristák timisoarai működésének első idejéből

Az 1789-90-iki évkönyv — tanuló jegyzékének — egy lapja: mindenféle nemzetiségűek bizalommal keresték fel a piaristák gimnáziumát

A fasiszta honfoglalás földjén

Róma, március hó.

A sabaudiai városház tornya magasra kiemelkedik Agropontinia síksága fölé. Csúcsán, az emlékharang körül, kilátó van, innét szemlélem a tájat. Északról hatalmas erdő zöldel. Mocsarát, vadvizet lecsapolták, egy részét újraültették. A fák fölé óriási beton figyelőtornyok ágaskodnak, esetleg erdei tüzek észlelésére. Az erdőn túl szántóföldek zöldje látszik, nyílegyenes utak ezüstös csíkja. Az ég alján kéklő hegyek vonulnak. Gyönyörű ez a kép, teremtő emberi munka szépsége színesedik rajta. A szántók, utak, tanyák nyugat felé folytatódnak, Littoria városon túl, a „bonificá”-nak a látóhatárba vesző végéig. Délről a Tyrrheni-tenger acéllék vize fodrozódik, halászbárkák vitorlái lebegnek rajta. A tengerpart mentén autósírháda fut végig, fenyőkkel megkötött dűnék, halastavak mellett. A délkeleti partfokon a Monte Circeo tengerbeszakadó csúcsa zöldel, a legendás hegyé, ahol Circe boszorkány disznókká

változtatta Ulysses társait. Ennek a mesének helyi vonatkozása van. A legújabb időkig valóságos disznó-paradicsom volt a pontinusi mocsárvidéken, rőfögő kondák és lusta bivalyok birodalma. Circe boszorkánysága megszűnt és egy új varázslat teremtett itten termőföldeket, ezernyi tanyát, emberi lakosságot, modern városokat.

Alattunk Sabaudia városának nyílegyenes utcái, épületei csillognak. A város multja mindössze három éves, tehát ez is friss alapítás, mégis más, mint Littoria. Eppen ez meglepő, a stílusbeli különbség, amely más és más jeleget kölcsönöz Mussolini városainak. A templom homlokzatán gyönyörű mozaik-kép van, remek sétány zöldel a pompás szálloda előtt. Sabaudia olyan, mintha tengerparti fürdőváros lenne. Lifttel jövünk le a toronyból, a város-háza előtt autó vár, folytatjuk utunkat a Monte Circeo felé.

Beszélgetés egy kárvallozt gazdával

Tőlünk jobbra dombok, a boszorkányhegy nyúlványai zöldelnek, balról erdő húzódik. Majd szőlők következnek, átmenyünk San Felice községen. Ez a régi település, halmokon épült, amelyek kiemelkedtek a mocsárból. *Milyen más képi!* Bogárhátú, szegényes viskók, rendetlen udvarok, egy darab a régi Agropontiniából.

És az emberek is mások. Maradiak, kételkedők, irigységgel figyelik a telepítés munkáját, a dolgos emberrajokat, amelyek körülöttünk ellepik a víztől elhódított földet. Így érezhetett a magyar lápok pásztornepe, amikor Széchenyiék szántóföldet teremtettek a mocsárvilág helyén. Dűlőútra térünk, öreg parasztliskák közé és betérünk az egyik udvarra. Tüskésarcú, karcsabajuszú gazda fogad bennünket, Vincenzo Panzironi, éppen sovány lovacskáját szerzőmossa. Megkérdezem tőle, mi a véleménye a „bonificá”-ról, hogy megy a sora most, amikor benépesedik az új Littoria tartomány. Meglepő nyíltsággal válaszol: *rácáfol azokra, akik azt a hitet terjesztik, hogy a fasiszta Olaszországban sincsen egyéni véleménynyilvánítás és bírálat.* Cseppet sem zavarják a társaságomban lévő hivatalos urak, akiket jól ismer. Így beszél:

— A „bonificá” jó lehet azoknak, akiket idehoztak, de nekünk, a régi lakosoknak csak kárt okoz. Azelőtt ezen a dűlőúton bonyolódott le a forgalom, sáros időben bizony megrekedtek itt a kereskedők, kupecsek, utasemberek. Bort mértem nekik, ennalóval is elláttam

őket és magam is kereskedtem. Most ennek vége. A lónak, régi embereknek becsületük nincsen, az új utakon a benzines autók száguldozik a nép és a kereskedők a városokban laknak. Mink bizony elmaradtunk, kereskedni valónk nincsen, földjeink többet nem teremnek.

Tizenöt év alatt megszerzik a földet és felszerelést a frontharcos telepések

Futóhomokos területre érünk, ahol azelőtt számbavehető növényi élet nem volt. *Most sűrű csatornahálózat szállítja az öntözővizet ezekre a földekre és intenzív kultúra folyik itten.* Főleg a takarmányt, cukorrépát, zöldségféléket öntözik, földesatornákon, *áztató öntözővel.* Meglátogatjuk a vízművet Borgo Monte Nero-ban. Százötvenezer köbméteres víztartály gondoskodik a vízmennyiségek szabályozásáról. hatalmas, modern gépek működnek a modern szivattyúházban.

A homokos vidék elmarad, nehezebb talajfélések következnek. Néhol a szántás ma is nagy igaerőt kíván meg, négy-hat ökörrel szántanak. Az út mentén, egyik helyen, egész sor rozsdásodó, hatalmas gőzekét látok. Ezekkel a kolosszusokkal törték fel a földet néhány évvel ezelőtt. Most már nincs szükség rájuk, a talaj feltárása megindult és a rendszeres műveléssel évről-évre könnyebbé válik. Pontinia városka felé közeledünk. Az út két oldalán tanya tanya után következnek, a frontharcos „consorzia”-nak telepítések.

Betérünk az egyik frontharcos tanyájára. Augusto Miglioli a gazda, tizenöt hónapig volt a harctéren, hat gyermeke van. Ferrára vidékéről jött, hatodik éve gazdálkodik ezen a földön. Helyette bőbeszédű felesége tart bennünket szóval, szaporán magyarázza:

— Tizenegy hektáron gazdálkodunk, dolgozunk reggeltől-estig, de még semmi sem a miénk, minden a frontharcos szövetségé. A földek, az állatok, az eszközök és a ház is, amit hetvenezer lírára értékelték. Mondják, *tizenöt év múlva miénk lesz a birtok és minden, ami rajta van,* de az írást még nem láttam. Szükségben nem vagyunk, a consorzia ellát bennünket mindennel, de hát sokáig kell fizetni a földért.

Panaszkodni szeretne, de hamar kiviláglik, hogy *alapjában véve meg van elégedve.* Mikor azt kérdezem, szeretne-e visszamenni Ferrarába, élénken tiltakozik a gondolat ellen. A következő pillanatban aztán mégis felhívja a figyelmünket a sovány talajra, amely csak gyenge termést ad. Kavicsos, rozsdabarna, vulkán málladék a tanya földje, minősége kifizetőnek nem mondható. Az állatállomány, öt darab marha, nem túlságosan nagy a viszonyok-

hoz mérten, de az istállótrágya hiányát műtrágyával pótolják.

Bemegyünk a házba. A földszinten két tágas lakószoba van. Az egyikben *szabad tűshegyen zöldségletes* rotyog a fazékban. Az asztalon sósvízben főtt tőkszeletek vannak nagy halomban. A háziasszony unszol, kóstoljam meg. Szegényes étel. Felmegyünk az emeletre, kinyitják a kamrát. Liszt, bab, kukorica van bőven, de húsféle hiányzik. Az étkezés módja más, mint nálunk, téztaféléket, zöldséget, főzeléket fogyasztanak és a szalonnát hirtől sem ismerik. Még három szoba van az emeleten és így is csak szűkösen fér el a nagy család. Két fiatal házaspár is lakik az öregeknél, természetesen külön szobákban. A berendezés szegényes, de nem rosszabb, mint általában a műfalusi népünkénél.

Miglioliék *fillér nélkül jöttek ide,* mint a legtöbb telepés és most már van valamikéjük. Elettük nem könnyű, de szorgalommal, egy kis szerencsével és *főleg a frontharcos-szövetség támogatásával másfél évtized alatt saját birtokot, házat, állatállományt szereznek.* Gazdálkodásukat ellenőrzik, irányítják, elemi csapás esetén segítenek rajtuk. *Adót nem fizetnek.* A termények értékesítéséről a consorzia gondoskodik, a befolyó jövedelemből annyit adnak vissza a gazdának, amennyiből megélhetése biztosítva van, a többit, meghatározott kulszerint, az ingatlan törlesztésére fordítják.

Búcsúzásnál még elmondják Miglioliék, hogy nyáron járt náluk *két magyar fiatalember, falukutatók voltak.* Egy éjszakát a házban töltöttek, feljegyeztek mindent. Nevüket nem sikerült megtudnom. Már Littoria tartomány egyik új városkájában, Pontiniában jártunk, amikor beakonyodott. Az út melletti vízfolyás fölött vékony ködcsík fehérlett. Még néhány évvel ezelőtt nehéz, gyilkos köd ülte meg éjjelente az egész mocsárvidéket. Az a vékony ködfoszlány, amit én láttam, csak figyelmeztető. A legkisebb szellő is szétszaggatja, eltűnik, mint a rossz álom. A mult hibáinak ködös képét szinte maradék nélkül eloszlatta a fasiszta honfoglalás néhány év alatt csodákat teremtő munkája. *A pontinusi mocsarak megszűntek, helyükön él és virágzik Mussolini Littoriája.*

Kovrig János.

Walter János

Isten képe a természetben

Ujabb, bővített és átdolgozott kiadás, sok képpel. Fűzve 110 lel.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlan az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos struktúrájáról, a legegyszerűbb fűszálban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremtő Isten végtelen nagyságát.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Jöjjen velünk Olaszországba

a 34-ik Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolatban

Indulás Oradeáról május 28-án reggel

Utirány: Ljubjana, Trieszt, Velence, Firenze, Róma, (Nápoly) és vissza.

Tartózkodási idő: Budapest 1 és fél nap (menet), Firenze 1 nap, Róma 4 nap. (Ebből 1 nap kirándulás Nápolyba), Velence 1 nap.

Részvételi díj személyenként 5200 lei.

Jelentkezési határidő május 20.

Egyéni utlevél szükséges.

Bővebb felvilágosítást ad

a Magyar Lapok utazási osztálya

Pacha püspök látogatása Aradon

Kilenc iskolát látogatót meg. — „Nagyon szeretem a cipészeket; az én apám is cipész volt” — mondta egy cipésztanoncnak

Aradról jelentik: Pacha Agoston dr. timisoarai római katolikus megyéspüspök kedden délelőtt fél 10 órakor megérkezett Aradra, hogy itt két napon át iskolalátogatásokat eszközöljön. A püspököt az állomásnál Lakatos Ottó dr. minorita plébános és Szalay Albert minorita hitoktató-lelkész fogadták. A püspök mingyárt az állomásról egyenesen a 27-ik számú Biharuluti elemi iskolába ment, ahol megkezdte iskolalátogatási munkáját.

Teljes számban vonult ki Nonu Mircea igazgató vezetésével az iskola tanszemélyzete, amelynek nevében az igazgató üdvözölte közvetlen szavakkal a püspököt, aki ezután az egyik a célra feldíszített földszinti tanterembe vonult, ahol Adám Károly minorita hitoktató lelkész köszöntötte megleghangú beszéddel és a gyermekek elénekelték a „Jó atyánkert esedeklünk” című üdvözlő éneket. Pacha püspök meghatóttan köszöntötte meg a szép fogadtatást, majd elbeszélgetett a gyermekekkel.

A délelőtti folyamán összesen hét iskolába látogatót el a megyéspüspök. Az Elena-utcai elemi iskolában Munteanu igazgató a kapu előtt fogadta igen szép beszéddel. Ezután a tantermet látogatta végig a püspök. A Mihai Viteazul-terén a leánytanonciskolát és a leánykereskedelmit látogatta meg a főpap, majd a németnyelvű elemi iskolát, amelynek képviselőjében Heim igazgató köszöntötte szívélyes melegséggel. A Virginia Hó-után-utcai elemi iskolában szintén meleg fogadtatásban részesítették a püspököt. Vajian Anna igazgató üdvözölte közvetlen szavakkal és a gyermekek itt is, mint néhány más iskolában vírággal, versikékkel köszöntötték.

Délután két iskola meglátogatása szerepelt a programon. Három órakor a Mărăsești-utcai elemi iskolába látogatót el a püspök, ahol Dárlea Ioan igazgató és Kulcsár Kálmán minorita lelkész fogadták. Háromnegyed órát tartott a püspöki látogatás. Délután 6 órakor a fiu-tanonciskolába ment Pacha püspök és kísérete. Oradean Traian igazgató üdvözölte a magas egyházi vendéget. Az inasgyerekek igen szépen énekeltek és imádkoztak. Nagyon kellemes meglepetést keltett a püspökben az a példás fegyelem, amely a tanonciskolában fogadta. A püspök itt is elbeszélgetett a növendékekkel. Mindenkitől megkérdezte, hogy mi az apja. Az egyik kisfiu, amikor azt kérdezte tőle milyen mesterséget tanul, azt mondta, hogy ő cipész lesz. A püspök elmosolyodott, mire a gyermek abban a hitben, hogy a püspök ki akarja csufolni, melyen elpirult. Pacha püspök mosolya azonban nem volt kuny, a szeretet fénye csillant meg a szemében, amikor megszólalt:

— Nagyon szeretem a cipészeket, az apám is cipész volt és ilyen inasgyerekek dajkáltak engem, mint amilyen te vagy, kisfiam.

Este 7 óra után ért véget a tanonciskolában a püspöki látogatás.

A fáradtságos nap, program után a minorita rendházba ment a püspök, ahol a tiszteletére adott egyszerű vacsorán a kis énekek a gyermekei szerenáddal kedveskedtek a kedves vendégnek.

Dollfussné és gyermekei a budapesti Margit-szigeten

Bizonytalan, hogy a volt osztrák kancellár özvegye mennyi időt tölt a magyar fővárosban. Dollfussné nem olvas újságot és nem érdeklődik az ausztriai hírek után sem...

Budapest, március hó.

Vasárnap délben, amikor Budapest feszült várakozással figyelte az ausztriai eseményeket, a margitszigeti Palatinus-szálló interurbán telefonhívást kapott. Pozsonyból. Egy hang, amely nem nevezte meg magát, azt kérdezte, tudna-e az igazgatóság öt-hatszobás lakosztályt biztosítani? Mikor a szálloda megnyugtató feleletet adott, az ismeretlen telefonáló rezerválta a szobákat.

— Milyen névre? — kérdezték a szállodából.

Pillanatnyi csend támadt. A telefonáló férfihang érezhetően habozott, majd ezt válaszolta:

— Anny Dreher névre.

A szálló igazgatósága intézkedett, hogy a szobák megfelelő állapotban legyenek. Délután félötör két nagy csukott sziurke túraautó állt meg a szálló előtt bejárata előtt. Magas, karosú, szakállas férfi szállt ki belőle. Amikor átadta útlevelét a főportásnak, kiderült, hogy Coudenhove-Kalergi gróf, a Páneurópa-mozgalom ismert vezére és felesége az egyik túraautó utasai. A másik autóból filigrántermetű, fekete-bundás, gyászfátyolos hölgy szállt ki két gyermekkel. Egy titkár előresietett és kérte az Anny Dreher névre lefoglalt szobákat.

Dollfussné leánykori nevével utazik

A szálló személyzete között pillanatok alatt híre ment, hogy az Anny Dreher néven utazó hölgy Engelbert Dollfussnak, a volt osztrák kancellárnak özvegye, aki leánykori nevét használja. Erre a névre szól útlevelé is, amelyen egyébként a két gyermek nincs feltüntetve, csupán a két gyermek számára is megengedi a határátlépést.

Dollfussné és a Coudenhove-Kalergi-házaspár összesen öt szobát foglalt le a második emeleten. Mindkét család két-két lakosztályt használ, míg az ötödik szoba a szalón, amely közös. Vasárnap este csupán gróf Coudenhove-Kalergi jött le néhány perere a hallba, míg Dollfussné és a két gyermek az egész estét lakosztályukban töltötték.

Hétfőn reggel a szálló vendégei, akik már tudomást szereztek az érdekes vendégekről, várakozó izgalommal figyelték, hogy Dollfussné elhagyja-e lakosztályát. Ez azonban a reggeli órákban nem történt meg. Egy idősebb hölgy, aki a volt kancellár nejeinek távoli rokona, intézkedett, hogy a reggelit hozzák fel a lakosztályba.

A vendégek egyrésze azonban elhelyezkedett a hallban és kitartóan várakozott tovább. Tíz óra után néhány perccel fekete luxusautó állt meg a szálloda előtt és egy ismert arisztokrata hölgy szállt ki belőle. Felsietett Dollfussnéhoz, aki nyomban fogadta. Mintegy tíz pernyi látogatás után távozott. A következő félórán még három látogatója volt a volt kancellár özvegyének, azonkívül telefonon többen érdeklődtek iránta.

Séta a szigeten

Tizenegy óra tájban Dollfussné végül megjelent a hallban két gyermekével, hogy sétára induljon. A kisebbik fiúcska, akinek néhány hét előtt eltört a lába botra támaszkodva bicegett, édesanyja kezét fogva. Lábán járó-gipszkötés volt. A kancellár özvegyét tisztes távolból detektívek követték.

Amikor Dollfussné a lépcsőről a hallba ért, néhány újságíró lépett melléje. A kancellár özvegye, kis, elhárító mozdulatot tett:

— Kérem az urakat, kíméljenek meg. Ugysem állhatok rendelkezésükre.

Főlemelte finom, fáradt arcát és mielő tovább ment volna, csendesesen megjegyezte:

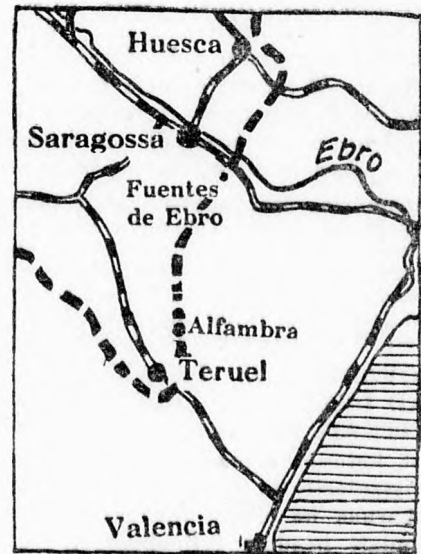
— A politika különben sem az asszonyok dolga.

Dollfussné ezután hosszabb sétára indult a sziget kopár fái alatt. A két gyermek melegen felöltözve, sálakba bugyolálva, kézenfogva ment anyjával. A sétány egyik fordulójánál több fotóriporter várta a kancellár özvegyét, aki fáradt mosollyal állta a fényképezés ostromát.

Mintegy ötnegyedórai séta után Dollfussné és a gyermekek visszatértek a szállóba. A séta láthatóan felüdítette, arca kissé kipirult. Nyomban visszament lakosztályába és oda kérte az ebédét is.

A szálló vendégei között természetesen nyomban a találgatások és kombinációk végtelen sora indult meg. Voltak, akik állítólag a kancellár özvegyének vendégeitől „úgy értesültek”, hogy Dollfussné több hetet tölt Budapesten, mások azt állították, hogy a hét végén távozik. Mindebből teljes bizonyossággal semmi következtetés nem vonható le, mert Dollfussné még nem nyilatkozott, hogy mennyi időt szándékozik tölteni a magyar fővárosban. Ellenőrizhetetlen hírek szerint a hét végén, szombaton, vagy vasárnap utazik el az olasz svájci határon levő kis faluba és egy kis villába költözik, amelyet állítólag Mussolini ajándékozott neki.

Alkonyatkor Dollfussné a társaságában lévő idősebb hölgyvel ismét kisebb sétát tett a szigeten, majd rögtön visszatért lakosztályába. Általában sem ő, sem környezete nem mutatkozik a szállóban. Pesti ismerősei is arra töreksenek, hogy látogatásaikkal ne fáraszták. A személyzet szerint Dollfussné a nap nagyrészt a gyermekek társaságában tölti, újságot nem olvas és általában nem érdeklődik az ausztriai hírek iránt sem...

A nemzeti spanyolok hatalmas offenzívát kezdtek Valencia körül

Térképünk Franco csapatainak előrenyomulását mutatja

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **Sulyok István**

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Enyhe marad az idő, később több helyen eső lehetséges, mérsékelt nyugati szél.

HOGYAN TÉRHETNEK HAZA AUSZTRIA-BÓL A ROMÁN ÁLLAMPOLGÁROK? Bucuresti. Saját tud. A belügyminisztérium közli, hogy az Ausztriában tartózkodó román állampolgárok kötelesek a bécsi román konzulátuson láttamoztatni utleveleiket, mert másként azokkal nem térhetnek vissza.

ROMÁNIA ÚJ KONZULÁTUST LÉTESÍTELT KANADÁBAN. Bucuresti. Saját tud. Románia Kanadában, Montrealban új konzulátust létesített.

Elhalasztották az oradeai munkakamara új vezetőségének beiktatását. Oradea. Saját tud. Csütörtök délelőtt 10 órára volt kitűzve a munkakamara új vezetőségének beiktatása. A kinevezett tanácsból Siminescu Martin elnök, dr. Vuia Traian, Balog Ioan, Deac Ioan, Ciupa Petru és Fildan Gheorghe tagok és Barna Augustin, a minisztérium képviselője megjelentek, Chis Petru és Jonas tagok távolmaradtak. Tizenegy óráig várták a meggyőzőket, aki a beiktatást végezte volna, de ehelyett Mudura munkügyi felügyelő bejelentette, hogy a minisztérium telefon útján kérte a beiktatás elhalasztását.

HANGVERSENY A BUCURESTI NÉMET KÖVETSÉGEN. Bucuresti. Saját tud. A német követségen tegnap este hangverseny volt, amelyen a kormány és a diplomáciai testület tagjai vettek részt.

Kigyulladt a ferneziui állami kohó. Baia-Mare. Saját tudósítónktól. A ferneziui állami kohó pörkölő-üzemében tegnap délután veszélyes tűz keletkezett. Eddig még meg nem állapított okból kigyulladt az olvasztó és a lángok átterjedtek a tetőzetre. A munkásságot pillanatok alatt mozgósították. A gyors közbelépésnek lehet köszönni, hogy sikerült megakadályozni a lángok továbbterjedését és a hatalmas üzemet megmentették a pusztulástól. Ismeretes, hogy egy évvel ezelőtt óriási tűz pusztított a kohónál. A tűz akkor is a pörkölő üzemben keletkezett és az épület teljesen elpusztította. A tűz hatása alatt akkor a tüzoltók felszerelését kiegészítették. A mostani oltás sikere ennek az intézkedésnek köszönhető.

MELEGVIZFORRÁS TÖRT FEL A BUDAPESTI VÁROSLIGETBEN. Budapestről jelentik: A városligeti mély furás helyén, 1256 mélységben 72 fokos forróvíz tör a felszínre, percenként 7 ezer liter. A furást tovább folytatják, hogy a víz hozamát és hőmérsékletét okozzák. Erre minden remény megvan.

Legionárius propaganda miatt felfüggesztettek egy járási titkárt. Odorheiu megye prefektusa jelentést tett a belügyminiszternek, hogy Odorheiu járási titkára, Petre Dedeanu, az életben levő rendelkezések ellenére legionárius eszmeterjesztést folytat. A belügyminiszter táviratilag intézkedett Dedeanu azonnali felfüggesztése iránt.

TOVÁBBRA IS LETARTÓZTATÁSBAN MARAD URZICEANU VOLT BELÜGYI ÁLLAMTITKÁR. Bucuresti. Saját tud. A brasovi hadtest katonai bíróságának vádtanácsa tegnap visszatartotta Urziceanu volt belügyi államtitkárnak az ellene foganatosított letartóztatás miatt beadott fellebbezését. Urziceanu tehát továbbra is letartóztatásban marad.

Zürichi zárlat. Párizs 13.47 fél, London 21.63 háromnegyed, Newyork 435.55, Brüsszel 73.33, Milánó 22.31, Amszterdam 240.45, Berlin 174.75, Bécs 59, Prága 15.25, Varsó 82.20, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Egy jómódu falusi asszony tragédiája. Targu-Muresről jelentik: Rejtélyes öngyilkosság történt a mures megyei Peris községben. Özv. Gagy Istvánné negyvenkétéves asszony lakásán felakasztotta magát és mire rátaláltak már halott volt. Levelet nem hagyott hátra s a csendőrségnek eddig még nem sikerült meg'apítania, hogy a jómódu asszonyt mi készítette az öngyilkosságra. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt, a nyomozás azonban tovább folyik az öngyilkosság okának kiderítésére.

KIGYULLADT A BUDAPESTI TOLNAI-FÉLE MŰINTÉZET. Budapestről jelentik: Csütörtök délelőtt fél 12 órakor eddig ismeretlen okból kigyulladt a Dohány-utca 10 szám alatt levő Tolnai-féle nyomdai műintézet palotája. A hatalmas épületnek a tetőzete fogott lángot. A tűzoltóság azonnal kivonult a helyszínre és megkezdte az oltást. Valószínű, hogy a tűzet sikerül lokalizálni és így az épület szomszédságában levő Dohány-utcai zsinagóga nem kerül veszedelembe.

Visszaküldte a tolvaj az ellopott külföldi bankjegyeket, mert nem tudta azokat értékesíteni. Clujról jelentik: Bursalin I. százados Andrei Muresan ut 23. szám alatti lakásán beburranó tolvaj járt és magával vitte a katonatiszt körülbelül huszezer lei értékű külföldi bankjegyeit tartalmazó erszényét. Bursalin százados szerdán délelőtt megjelent a rendőrség bünyői osztályán és elmondta, hogy reggel egy csomagot talált szobájának ablakában s a csomagban harmincöt dollár híjján benne volt az ellopott pénz és erszény. A csomagban a százados egy cédulát is talált, amelyben a tolvaj bocsánatot kér és kijelenti, hogy azért juttatja vissza az ellopott külföldi bankjegyeket, mert ugysem tudná azokat értékesíteni.

KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK ÜZLETÜKBEN BÜNTETÉS TERHE MELLETT KI KELL FÜGGESZTENIÜK AZ ARJEGYZÉKET. Bucuresti. Saját tud. Múltán lejárt az egyhónapi határidő, amelyen belül az iparosok és kereskedők kötelesek cégabláikon a cégmegnevezés mellett a tulajdonos nevét is feltüntetni, a minisztérium közli, hogy szigorúan megbüntetik azokat, akik ezt a rendelkezést nem hajtották végre. Együttal ismételt az iparosok és kereskedők köteleességévé teszi a minisztérium, hogy arjegyzeiket úgy a kirakatban, mint bent az üzletben függeszék ki.

LETARTÓZTATTAK BASARABIÁBAN TIZENNÉGY KOMMUNISTÁT. Bucuresti. Saját tud. A basarabiai Rezina városkában kommunista propagandával foglalkozott tizenegy fiatal iparost, csupa zsidó nevéket, köztük egy gimnázistát, letartóztattak.

Hirtelen halál, vagy gyomormérgezés? Careiból jelentik: Tragikus hirtelenséggel, egynapos súlyos szenvedés után meghalt Papp Károly 25 éves rőfőskereskedő. Papp Károly csütörtökön a zalaui vásáron volt. Állítólag a vásáron kolbászt evett és ettől lett beteg. Temetése az egész város osztatlan részvéte mellett ment végbe.

Kataloniában kitört a rémuralom

Barcelona utcáin véres harc dúl a harctérről visszavonuló csapatok és a lakosság között. — Párizsban úgy látják, hogy a köztársasági Spanyolország az összeomlás küszöbén áll

Gibraltárból jelentik: Barcelonában és a még köztársasági uralom alatt álló városokban rémuralom uralkodik. Azana elnök és Prieto hadügyminiszter állítólag Toulouseba menekültek. Barcelona utcáin véres harcok dúlnak a visszavonuló csapatok és a kommunista csőcesélk között.

Párizsból jelentik: A Havas spanyol harctéri jelentése szerint a nemzetiek az aragoniai hadszíntéren az egy hét előtt megkezdett támadásuk során

hétezer négyzetkilométer területet foglaltak el és öt nagyobb városi kerületek hatalmukba.

Hatezer foglyot ejtettek, de ezenkívül még sokan vannak, akik az elfoglalt területen rejtőzködnek és majd csak a tisztogatási akció so-

* **Agyvérére hajlamos idősebb embereknél,** akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülésük legyen, a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

Meg akarta lopni a szegényházat. Timisoaráról jelentik: A rendőrség őrizetbe vette Koscsik Mihály helybéli lakost, aki a városi szegényházból fehérneműt és konyhatárgyakat akart lopni.

Elítélték a satumarei ál-hadifoglyot. Satumare. Saját tudósítónktól. A városban és a vidéken egy évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a szomszédos Doba községbe hazaérkezett egy orosz hadifogoly. A szakállas, orosz inget viselő, negyven év körüli ember éjszaka bezörgött Zimán Vasile gazdálkodó ablakán és örömtől remegő hangon mondta: Eresszettek be szüleim, most érkeztem haza az orosz fogságból. Az öreg házaspár szeretettel fogadta a hazatért gyermeket, akiben az eltűnt fiukra sehogysém tudtak ráismerni. Ezt a nagy változást azonban a sok szenvedés rovására írták. A fiatal Zimán egy ideig otthon dolgozott, majd, amikor pénzre lett szert, megszökött. A timismegyei Trestia községben szintén egy eltűnt hadifogoly nevében jelentkezett. A meséit itt is elhitték. A csendőrség később egy köröző-levelet személyleírása alapján leleplezte és átszállították a satumarei ügyészség fogházába. A nyomozás megállapította, hogy a vakmerő szélhámost Sovrea Simonnak hívják és az egyik maramuresi községbe való. Sovrea évek óta abból tartotta fenn magát, hogy egykori fogolytársai szüleinél jelentkezett, sőt másodsor is megnősült, anélkül, hogy az első feleségétől elvált volna. A törvénytörő Soovreat őt rendhelt csalás és bigámia büntetésében találta bűnösnek és ezért kétévi fogházra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte.

Requiem Domokos Andor igazgatóért. Az oradea-olosi rómái katolikus fiúiskola igazgatósága közli, hogy az iskola volt igazgató-tanítójának, a f. hó 14-én elhunyt Domokos Andornak lelkiüdvéért az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 21-én — hétfőn — reggel 8 órakor tartják meg az olisighi rómái katolikus plébánia templomban. Az iskola igazgatósága kéri az elhunytak kartársait, barátait, ismerőseit és volt tanítványait, hogy az engesztelő szentmise áldozaton minél nagyobb számban jelenjenek meg. — Ugyancsak kéri az igazgatóság a katolikus hitestevőket, hogy minél többen ajánlják fel az alkalommal szentáldozásukat is az elhunyt lelkiüdvéért.

Letartóztattak egy adófőnököt. Satumare Saját tudósítónktól. A satumarei vizsgálóbíró letartóztatási végzést adott ki Bentur Gavrilá volt ardej adófőnök ellen, aki sorozatos visszaéléseket követett el. A vizsgálat megállapítása szerint Bentur az adózóktól bezedett összegeket nem könyvelte el, hanem elikkasztotta. Az adóhivatal házbéré: duplán számolta el, a különbözetet a saját céljaira fordította. Az elikkasztott összeg közel százezer lei.

SZÍNHÁZ

A Thalia társulat operett-együttesének nagyszerű vendégszínháza Oradeán

Szerdán este mutatta be a Thalia színtársulat operett együttese városunkban Halász Imre és Losonczy Dezső „Egyetlen éjszakára” című színdarabját. Eza kedves és mulatságosan szórakoztató zenésjáték tulajdonképpen több a operett-nél; ötletesebb, frissebb s olykor szellemesen találó paródiája éppen a sablonos és együgyű operettnek, sőt egy kicsit önmagának is. Vannak jelenetek, amikor észre lehet venni, hogy a szerzők játékos könnyedséggel kezelik a mesét, és bizonyos fölénytel maguk is megmosolyogják, amit a szereplők a színpadon művelnek. De éppen ez benne a kedves és mulatságos és ez teszi különös, szórakoztatóbbá műfajbeli rokonainál. Humora is frissebb és bővebben patakzik, mint általában a vérszegény humoru operettek verejtékes, torzult szövegei, elcsépett kávéházi elméssége. Van benne egy csipetnyi franciásan könnyed szellemiség, de van benne egy jóadag kirívó és bántó frivolitás is.

A játék középpontjában két megjelenésében is elegáns, pazar humoru és tehetséges színész nő áll: Solymosán Magda igéző szépsége, választékos eleganciája, finom és uri játéka, a pompásan táncoló Sándor Stefi csattanó humora, vidám cikázása és elegáns megjelenése, színnel, jókedvvel és hangulattal tölti meg a színpadot. A férfias megjelenésű szimpatikus játéku Jenei János, a jóhumoru Fülöp Sándor és Csóka József és nem utolsósorban a behizelgő modoru, jó színészi kvalitásokkal rendelkező Gróf László áll a két primadonna körül de a többiek is sok ambícióval és tehetségesen viszik sikerre a színdarabot. Gróf László ötletes és gondos rendezése, az izléses és gazdag kiállítás is sokban hozzájárul a közönségsikerhez. A zenekart Schreiber Alajos vezényli egy tehetséges muzsikusi rutinjával.

Heti műsor:

Péntek este 9 órakor: **Egyetlen éjszakára.**
Szombat délután 5 órakor: **Egyetlen éjszakára** (Rendes helyarakkal. — Este 9 órakor: **Egyetlen éjszakára.**
Vasárnap délután 3 órakor: **Urilány szobát keres** (Olcsó helyarakkal.) — Délután 6 órakor: **Egyetlen éjszakára.** — Este 9 órakor: **Sárgapitykés közlegény.**
Hétfőtől minden este: **3:1 a szerelem javára.**

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

— **Az egyetlen éjszakára sikere.** Egyre emelkedő sikerrel folytatja színházunk Halász Imre és Losonczy Dezső kitűnő zenés vígjátékának előadás sorozatát. A rendkívül mulatságos meséjű, izgalmas zenéjű újdonságot mindenki látni kívánja aki három órát igazán gondtalanul, pompás szórakozás közepette akar eltölteni. Általános sikere van a kitűnő előadásnak is, amelyben Solymosán Magda, Sándor Stefi, Jenei János, Fülöp Sándor, Báza Eva, Csóka József, Réthelyi, Czoppán és az operett együttes többi jelen erőt tünnek ki. Zajos tapsokat aratnak a világvárosias új diszletek is. — **Az egyetlen éjszakára** még pénteken este, szombaton délután 5 és este 9 órakor és vasárnap délután 6 órakor van a színház műsorán.

— **Urilány szobát keres.** Vasárnap délután 3 órakor olcsó helyarakkal kerül színre.

— **Sárgapitykés közlegény,** a múlt ciklusok legnagyobb sikere, teljesen a bemutatott előadás szerint vasárnap este 9 órakor van műsorán rendezés helyarakkal.

— **3:1 a szerelem javára.** Premier hétfőn este. A 3:1 a szerelem javára a szívek mérközése két felidőben, 12 képben, Ábrahám Pál világhírű revü operettje, Szilágyi László, Kellér Dezső és Harmath Imre szövegére, káprázatos kiállításban 22 új tancattrakcióval, teljesen új diszletekkel, 140 új kosztümmel, rendező Gróf László, főszerzők: Solymosán Magda, Sándor Stefi, Wojticky Elvira, Úrmócsy Magda, Miklóssy Margit, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Csengery Aladár, Homm Pál, Tebán János, Deésy Jenő, stb. A táncokat Tebán János, Topán Lulu és Lukács Bella és a legnagyobbított táncoskar adják elő. A diszleteket és ruhákat Rajnai Sándor tervezte és Kudelász Károly festette. A 3:1 a szerelem javára hétfőtől kezdődőleg minden este a színház műsorán van.

SPORT

Vasárnap dől el az első csoport elsőségének kérdése

CAO — Unirea-Tricolor Oradeán

Vasárnap nagyjelentőségű fordulót bonyolítanak le a Nemzeti Bajnokság két csoportjában.

Az első csoportban rangadóra kerül sor. A bajnokjelölt AMTE Clujon méri össze erejét a Victoriával, amely az aradi együttes legkomolyabb ellenfele. Ha győz az AMTE úgy már nehezen éri be a Rapid vagy a Victoria, míg ha a Victoria győz úgy pontszámában beérik az aradiakat és a Rapidot is csak egy pont fogja elválasztani a két vezetőtől (természetesen ha legyőzi a Chinezul). A másik érdekes mérkőzés a Rapid-Chinezul találkozó a fővárosban. Előreláthatólag a Rapid biztosan győz s ez még jobban megpecsételi a letört Chinezul sorsát. Összel a Rapid Timișoarán 4:1-re győzött. A CAO-nak pontszerzési alkalmat van otthonában az Unirea-Tricolor ellen, amely Bucureștibben sem tudta legyőzni az

oradeaiakat s 1:1 arányban mérkőzött. A Dacia Unirea az Olympiát fogadja, ősszel az Olympia győzött 3:0-ra, a Jiul végre hazai pályán mérkőzik és a Phönixet látja vendégül; őszi eredmény: Phönix—Jiul 4:0, tehát a Jiulnak van mit törleszteni.

A második csoportban a Gloria Aradon játszik a Crișanával, amelyet ősszel 2:1-re vert meg. Valószínűleg a sima győzelem Aradon sem marad el s ez nagyon fontos a csapat harmadik helyének biztosítása szempontjából. A Venus a Vulturival a fővárosban mérkőzik s remélhetőleg a meglepetés ezuttal elmarad. őszi eredmény: Venus—Vultur 2:0. A Ripensia könnyű zsákmányának ígérkezik Timișoarán az Universitatea, melyet ősszel is 5:2-re vert. A Juventus a Dragos Voda városába utazik, hogy megismételje őszi győzelmét (4:1).

Szeptember 21 és október 6 között rendezik meg a tokiói olimpiát

Kairóból jelentik: A Nemzetközi Olimpiai Bizottság tagjai Assuanban a Faruk király által rendelkezésre bocsátott jachton Luxor felé indultak el és a hajó szalonjában kezdte meg tanácskozását.

Kimondották, hogy tekintettel Japán különleges érhajlati viszonyaira, az olimpiai játékokat nem lehet az eddig szokásos időben, vagyis augusztusban megrendezni. Akkor ugyanis az esős évszak uralkodik Japánban. A bizottság több szakértő meghallgatása után úgy döntött, hogy 1940-ben, Tokióban szeptember 21. és október 6. között tartják meg az olimpiát. Ez a döntés azért fontos, mert valamennyi versenyzőnek majd erre az időpontra kell beállítania edzését.

Kimondották azt is, hogy a téli olimpiai játé-

kokat függetlenül az olimpiák színhelyétől, más állam is megrendezheti. Ez az elvi jelentőségű határozat valószínűleg azt eredményezi, hogy már az 1940. évi téli olimpia nem a Japánban levő Sapparóban lesz, hanem valamelyik észak-európai államban.

Érdekes összefüggés támadt a Nemzetközi Olimpiai Bizottság és a Nemzetközi Siskövetség között. A helsinki FIS közgyűlésén kimondották, hogy a sioktatók amatőröknek számítanak és amennyiben ezt nem ismeri el a NOB is és nem engedni a sioktatókat az olimpiára, a FIS elnöke lemondással fenyegetőzött. A NOB gyűlése elítélte ezt az eljárást és több felszólaló annak a véleményének adott kifejezést, hogy a FIS inkább kiárná a sioktatókat, mint támogatná az amatőr-ség elnyerésében.

A B) liga nyugati csoportjának állása

1. UDR	15	11	2	2	51:15	24
2. TMAC	15	10	2	3	58:31	22
3. Törekvés	15	10	2	3	33:23	22
4. Rovine Grivta	15	8	2	5	31:34	1
5. Tricolor	14	7	3	4	36:25	17
6. Mures	12	7	2	3	32:21	16
7. Prahova	14	6	—	8	29:27	12
8. Unirea MV	20	6	—	8	22:65	12
9. Victoria	14	5	2	7	15:16	12
10. CFR	15	5	2	9	18:25	11
11. Soimii	20	—	2	18	10:55	2

A magyar Nemzeti Bajnokság állása

1. Hungária	19	15	3	1	69:22	33
2. Ferencváros	19	16	1	2	70:31	33
3. Újpest	19	15	2	2	72:23	32
4. Kispest	19	12	1	6	57:42	25
5. Elektromos	19	10	5	4	43:32	25
6. Phöbus	19	9	2	8	41:39	20
7. Nemzeti	19	6	6	7	40:52	18
8. Szürketaxi	19	6	4	9	39:43	16
9. Budafok	19	7	2	10	30:37	14
10. Szeged	19	6	2	11	31:41	14
11. Bocskaí	19	5	2	12	26:44	12
12. Törekvés	19	5	1	13	36:64	11
13. Budai	19	2	3	14	21:48	7
14. ETO	19	1	2	16	18:75	4

ESEMÉNYSZÁMBA MEGY olaszországi társasutazásunk, amit ezidén az Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolunk össze. Kísérje figyelemmel a lapjainkban megjelenő részletes tájékoztató közleményeket.

Argentína mégis indul a labdarúgó-világbajnokságon

Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Argentína nem vesz részt a világbajnokságon, mert a szövetség az indulás ellen döntött és részint az előrehaladott idő, részint a költségek, részint pedig játékosföltés miatt lemondta a részvételt. Ezek szerint Románia VB-ellenfele Kubá lett volna. A budapesti Nemzeti Sport ezzel szemben azt jelenti, hogy Argentína megjelenik a VB-n, sőt erősen készülődik a tornára. Május 12-én indul el otthonról és május 22-én játsza Havreban első edzőmérkőzését.

Párizsi jelentések szerint a FIFA már meg is cáfolta az argentin válogatott visszalépéséről szóló híreket. Elismerik Párizsban, hogy az argentin szövetség valóban foglalkozott a visszalépés gondolatával, azonban a világbajnokság rendezősége teljesítette az argentin szövetség fokozottabb anyagi igényeit s így a román országos délamériai együttes lesz az első ellenfele.

Szelekcsői üzenetek

H. Sz. O. (Róma). Szives érdeklődésére közöljük, hogy a rozsdafoltokat a következőképp távolíthatunk el fehérneműből: a rozsdafoltot megnedvesítjük egy kis és kevés chlórmeszet segítségével, rövid ideig rajtahagyjuk és aztán nagyon jól kimossuk a helyét, a szírral óvatosan kell bánni, mert könnyen kilyukadhat a ruha. Csokoládé mázt a következőképp készítetünk: Tunk masszát veszünk, gőz felett felolvasztjuk és nagyon jól elkeverve bevonjuk vele a teljesen kihűlt süteményt. Minél tovább kavargatjuk, annál fényesebb lesz a máz.

LEGUJABB

Pártközi közjóléti kormányt terveznek Párizsban

A Blum-kormány bemutatkozása a parlamentben. — Petain tábornagy, vagy Daladier, vagy Herriot lenne az új kormány elnöke

Párizsból jelentik: A „Liberté” szerint a pártközi közjóléti kormány megalakulása egyre jobban előtérbe kerül. A „Liberté” azt hiszi, hogy ennek a kormánynak Petain tábornagy lesz az elnöke és képviselve lesz benne valamennyi párt, a kommunisták kivételével.

Párizsból jelentik: A Blum-kormány csütörtökön mutatkozik be a kamarában. Politikai körökben szinte bizonyosra veszik, hogy a bemutatkozás alkalmával a kormány nem isveti fel a bizalmi kérdést, hanem felajánlja helyét a nemzeti egység kormánya számára. Blum maga is kijelentette, hogy bármikor haj-

landó kormányát a nemzeti egység kormányává átalakítani. Arról is szó van, hogy amennyiben nem Petain tábornok, úgy Daladier vagy Herriot lenne az új miniszterelnök.

Párizsból jelentik: A szenátus külügyi bizottságának ülésén Laval volt miniszterelnök francia—olasz közeledést sürgetett. A bizottság Laval fejtegetése után úgy vélte, hogy Párizsban Rómával haladéktalanul tárgyalásokat kell kezdenie a két országot érdeklő kérdésekről és az általános európai helyzetről. A bizottság felhívta erre Paul-Boncour külügyminiszter figyelmét.

A csehszlovákiai német földművespárt kilépett a kormánykoalícióból

Csatlakozott a német önkormányzatot követelő szudeta-német párthoz. — A cseh agráriusok a Nagy-Németországga való meg-egyeződést sürgetik

Prágából jelentik: A német agrárpárti képviselők a cseh képviselőház gyűlésén bejelentették, hogy kilépnek a cseh kormánykoalícióból, az úgynevezett „aktivista” német pártok sorából. Valószínű, hogy a párt megszünteti együttműködését a kormánnyal és csatlakozik a Henlein-féle szudeta német párthoz.

Prágából jelentik: A „Narodny Listy” című csehszlovák jobboldali lap feltűnő vezércikként közöl a cseh agrárpárt vezére tollából. A cikk egész nyíltan megállapítja, hogy a cseh kormány akkor tesz legjobb szolgálatot önmagának és az európai békének, ha meggyezik Németországgal. Ausztria csatlakozásának megtörténte — ugymond — megváltoztatta a közép-európai helyzetet. A nagy feladat, amelynek sulya és felelősségteljes megoldása előtt állunk, így fogalmazható meg: „Hogyan éljünk meg a hatalmas nemzeti szocialista Németország mellett, mint önálló állam.”

HENLEIN FELHÍVÁSA AZ ÖSSZES
CSEHSZLOVÁKIAI NÉMETEK EGYESÜ-
LÉSÉRE.

Prágából jelentik: A „Zeit”, Henlein felhivatalosa a következőket közli:

— A szudeta németek a legnagyobb örömmel üdvözlik az alpesi németek hazatérését, épp úgy, mint ahogyan ezt megelőzően a leg-
őszintebben kivették részüket az alpesi német-
ség szenvedéseiből is. A német Ostmark sorsa
jobban bebizonyította, mint bármi más, hogy
az egységes nép egységes akarattal és elhatá-
rozással ellenségeinek minden hatalmi eszköze
ellenére győzedelmeskedni tud a jogaiért vi-
vott harcában. Az egység és határozottság a

fegyverei a népek és a fegyverekkel szemben
a jogtalanság minden eszköze erőtlenné bizo-
nyul.

Henlein a továbbiakban felhívja a cseh-
szlovákiai német párttörödékeket, amelyeknek
nincs többé létjogosultságuk, hogy sorakozzanak
mindnyájan a szudeta németek zászlója
alá a csehszlovákiai németiség életjogainak ki-
küzdéséért.

Barcelona bombázás alatt

Franciaországból tehergépkocsik hosszú sora szállítja a hadianyagot a spanyol köztársasági hadsereg kiegészítésére

Barcelonából jelentik: A nemzetiek repülő-
gépei csütörtökön reggel ismét bombázták
Barcelonát.

Londonból jelentik: A News Chronicle szeri-
nt a francia-spanyol határon megkönnyítet-
ték a hadianyag-szállítást, de az átszállítandó
anyag legnagyobb része idegen eredetű lesz,
mert Franciaország a jelenlegi válságos időben
nem nélkülözhet nagyobb mennyiségű saját
hadfelszerelést.

A Daily Mail prepignani jelentése szerint
a Franciaországból Spanyolországba vezető
úton tehergépkocsi-csoportok vonulnak át és
nagy mennyiségű hadianyagot szállítanak a
köztársasági hadsereg számára. A hadianyagot
görög, francia és angol hajókon szállították
Odesszából francia kikötőkbe.

Moszkvában nagy politikai bűnpörököt készítenek elő

A szovjet-hadsereg eddigi legjobb vezérei lesznek a vádlottak

Párizsból jelentik: A „Matin” moszkvai értesülése szerint új nagy politikai bűnpörök vannak készülöben. Az ügyészség már megszer-
kesztette a legközelebbi bűnügy vádiratát,
amely 23 személyt vádol. A vádlottak között
van Jurenev volt tokiói és Davtjan volt varsói
nagykövet, valamint a volt helsinki és tallinni
követek. A per főtárgyalása március végén,
vagy április elején kezdődik. Az ezt követő
újabb bűnpörök a vörös hadsereg magasrangú
tisztjei lesznek a vádlottjai. Hir szerint
Blücher tábornagy (a szibériai főparancsnok),
Budjoni tábornok (moszkvai parancsnok) és
állítólag Voroszilov tábornagy, hadügyi né-
pbiztos is a vádlottak között lesz. A Tucha-
csevskij tábornagy és társai kivégzése után
ezek a most felsorolt tábornokok maradtak
meg a szovjet-hadsereg legfőbb vezéreinek.

Apréhirdetése

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim-
a kiadóban” további 10 lei. Alkalmazásoknak 33%
kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. —
Az első szót minden esetben vastag betűvel szedni
a nyomda.

Adás-vétel

Fekete
zacó férfi öltöny, fekete
férfi felöltő eladó. Ora-
dea, Str. Regele Carol
II. 19. sz. Chaura.

Meleggagy
ablakok és üvegek ol-
csón kaphatók. Oradea,
Str. Vlahuta 44. Freu-
czel.

Eladó
Oradea, Str. Petru Ra-
res 12. sz. telek házzal
vagy ház nélkül. —
Ugyanott egy szoba,
konyha kiadó.

Eladó
2 szoba, mellékhelyisé-
gekből álló magánház.
Oradea, Str. Pasteur
111. szám.

Vészek
aranyat, ezüstöt, bril-
liánsot Herbst ékezer-
áruház, Oradea, Bulev.
Regele Ferdinand 3.

Hülönfelle

Speciális
müstopp lást váltalok
elszakadt, molyragott,
kiszáru ruhákat, ha-
risnya szemfelszedést.
Oradea, Str. Duca 4. sz.
Varga.

Jobb mindenest
keresek azonnalra, Cim
Oradea, Str. Milano 4.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén
Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Köszörműnk

ifj. Kelemen köszörmű-
nél, Oradea, Piata Mi-
hai Viteazul (Avram
Jancu-utca sarok.)

Lakás

Kapualatti
utcai butorozott szoba
azonnal kiadó. Oradea,
Str. Nicolae Jiga 7. sz.

2 szobás
fürdőszobás kertes la-
kás kiadó. Evi bér 13
ezer lei. Oradea, Str.
Ciordas 46. sz. a.

Kiadó
3 szobás magánház. —
Oradea, Str. Barieri 5.
Ert. 5—6 óra között.

Kiadó
május elsejére utcaf
két szobás lakás mel-
lékhelyiséggel. Ertekez-
ni: Oradea, Str. Taca
Jonescu 41., a kapuval
szemben.

Házaspár
keres egy szobás esetleg
két kis szobás lakást,
mellékhelyiségekkel. —
Cimeket a kiadóba kér-
ni.

Alkalmazás

Vincellér
azonnal belépésre ál-
lást kap. Oradea, Calea
Ruienlor 1. (Str. Petófi
végén.)

Zarándokvonat a nemzetközi eucharisztikus kongresszusra Budapestre

Utlevél nélkül! május 24-től 29-ig. :: Jelentkezni lehet minden Utlevél nélkül!
plébánián. :: Jelentkezési határidő április 10.